וכל מאמינים

א וועכנטליכע בלעטל ארויס געגעבן דורך בני אמונים

פרשת מקץ תשפ"ה שנה י | גליון מס' 562

בני אמונים
מתחזקים בעניית אמן
לע"נ הרה"ח ר' חיים בן ציון בהרה"ח ר' אהרן צבי מרמורשטיין זצ"ל
נפטר יג' אלול תשס"ג

ת.ד 102 בני ברק | פקס : 03-5055919
9139191@gmail.com

פניני אמונים

פנינים בעניני תפילה פון די וואכעדיגע פרשה

יוסף הצדיק האט זיך פארלאזט נאר אויף דער בורא עולם אליין

"וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת" (מב כא)

ווען מען לערנט די וואכעדיגע פרשה און מען זעט די מכירה פון יוסף הצדיק זעט מען נישט אז יוסף הצדיק האט זיך געבעטן ביי זיינע ברודער אז זיי זאלן אים אפשוינען אבער ווען מען קוקט אריין אין די שפעטערדיגע פרשה, וואו יוסף הצדיק אלץ מושל אין מצרים, רעדט שטרענגע ווערטער צו זיינע ברודער, זעט מען יא אז די שבטים דערציילן אז ער האט זיך יא איינגעבעטן ביי די ברודער, ווי עס איז דארט דער לשון הפסוק 'אבל אשמים אנחנו' און דער פסוק פירט אויס אז די אשמה איז אז מען האט נישט געהערט די געשריי פון די ברודער, ווי עס איז דער לשון הפסוק 'אשר ראינו צרת נפשנו בהתחננו אלינו ולא שמענו'.

לכאורה איז שווער? אויב יוסף הצדיק האט זיך געבעטן ביי זיינע ברודער פארוואס ווערט עס נישט דערמאנט אין די תוה"ק.

נאר געט דער ווארקער רבי האדמו"ר רבי מנחם מענדל צו פארשטיין דער פסוק אז אין די ווערטער באהאלט זיך א שטארקער רמז. די תוה"ק זאגט אונז די פארקערטע אז יוסף הצדיק האט זיך נישט באקלאגט, נאר מקבל געווען דער גזר דין באהבה און די ברודער זעענדיג זיין גרויסע מדריגה האבן פון דעם זיך אויסגעלערנט זיין גרויסע דרגה און ווי גרויס עס איז זיין צדקות.

די בחינה איז מרומז דארט אין פסוק. די שבטים האבן געזאגט **אֲבָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אָחִינוּ** אבער מיר זענען שולדיג **אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ** ווייל מיר האבן געזען אין זיין צרה און נארמאלערהייט וואלטן ער זיך געדארפט איינבעטן ביי אונז אבער אפילו ווען ער איז אריבער אזא שווערע מינוט **בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ** ווען ער וואלט זיך געדארפט בעטן און עס איז געווען **וְלֹא שָׁמָעְנוּ** אז מיר האבן גארנישט געהערט, ווייל ער האט זיך געוואנדן צו הקב"ה און געבעטן פון אים רחמים - האבן מיר א ראיה אויף דעם אז ער איז זייער גרויס און אז מיר זענען שולדיג.

'שלושה ספרים נפתחים' [לר"י מנדלקורן, העתיקו מכת"י של הגר"י לוינשטיין רבה של סרוצק] עמ' כ

פתחו שערים

די ווארט פונעם גרינדער און נשיא פון 'בני אמונים'

דער קאמף פון די יוונים - קעגן דער אמן

אין די הייליגע חנוכה טעג לויבן מיר הקב"ה פאר די גרויסע ניסים וואס הקב"ה האט געמאכט פאר אונז בימים ההם אז מיר האבן געקענט מנצח זיין די יונים.

די מלחמה מיט די יוונים איז בעיקר געווען א רוחניות'דיגע מלחמה, די יוונים האבן געוואלט עוקר זיין די אמונה פון כלל ישראל.

אזוי שטארק איז געווען זייער תאוה אויסצורייסן די אמונה פון כלל ישראל אז דער מדרש [בראשית רבה ב. ד.] שרייבט אז די יונים האבן גוזר געווען אויפ'ן כלל ישראל א גזירה פון "כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלוקי ישראל" - אז די אידן זאלן ארויפשרייבן אויף די הערנער פון די אקסן אז זיי האבן נישט קיין חלק אין אלוקי ישראל.

מיר ווייסן אז דער זאגן 'אמן' איז א חלק פון די אמונה און אויך קעגן דעם האבן זיי געפירט א מלחמה. דער מדרש די חכמי תימן ('עץ חיים' תפילת אין כאלוקינו) זאגט עס מיט א קלארקייט אז די יונים האבן נישט געלאזט די אידן זאגן אמן.

ווען מען איז זיך מתבונן אין דעם זעט מען אז עס איז בעצם איין גזירה. ווען א איד ענטפערט אמן רופט ער אויס מיט'ן אמן אז ער גלייבט אין הקב"ה, אז דער רבוש"ע איז א "אֵ-ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן" און ווייל די יוונים האבן געוואלט אויסרייסן די אמונה פון כלל ישראל האבן די יונים פארבאטן פאר די אידן צו ענטפערן אמן.

איך האב אינזינען געהאט אז עס קען זיין אז אויך אין דער ווארט 'חנוכה' איז דא א רמז צו דער אמן ווייל דער טור [זעה טור אורח חיים סימן תר"ע] ברענגט אראפ בשם די ראשונים אז חנוכה איז די ווערטער "חנו כ"ה".

אז מען וועט אויסרעכענען וויפל עס באטרעפט די ווערטער "חנו בכ"ה" וועט מען זען אז עס כמנין "אמן".

דאס איז א רמז אז אין יענער טאג האט כלל ישראל גערוט פון די מלחמה און לויז געווארן פון די יונים און מען האט געקענט נאך אמאל אויפהייבן דער דגל פון 'אמן' און די 'אמונה'.

אין דער דערמאנטער מדרש פון די חכמי תימן לייגט ער צו אז חז"ל האבן מתקן געווען אין יענער צייט אז מען זאל זאגן דער בארימטער פיוט פון 'אין כאלקינו'.

כידוע פארמאגט דער פיוט פינף שטיקלעך און די ערשטע דריי הייבט זיך אן מיט די אנהייב פון "אֵין..." "מִי..." "נוֹדֶה..." און די ראשי תיבות פון דעם איז **אמן**. דאס האט מען מתקן געווען בימים ההם מונע צו זיין אז דער 'אמן' זאל נישט פארגעסן ווערן און דאס איז ממשיך אזוי ביז צום היינטיגן טאג.

אז מען איז זיך מתבונן אין דער פיוט זעט מען א מורא'דיגע זאך. די דריי חלקים וואו דער 'אמן' ווערט מרומז זענען שטיקער וואו עס ווערט דערמאנט נעמען וואס מיט זיי רופט מען אן הקב"ה ווי 'אֱלֹקֵינוּ', 'אֲדוֹנֵנוּ', 'מַלְכֵּנוּ' און 'מוֹשִׁיעֵנוּ' און אין זיי איז מרומז דער 'אמן'.

דאס געט א שטיקל השגה איבער די גרויסקייט פון דער אמן.

אז מען זעט די גרויסקייט פון 'אמן' און ווי גרויס איז איר כח און אז מיט מיר האט מען מנצח געווען איז זיכער אז אין די טעג ווען מ'דאנקט הקב"ה אויף די ניסים דארף מען זיך מחזק זיין אין זיי און מרבה זיין אין די בחינה פון "לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל" - דורכ'ן זיך מחזק זיין מיט'ן ענטפערן אמן.

מיט א קריאה פון: "אֵין כֵּאלֹקֵינוּ... מִי כֵּאלֹקֵינוּ... נוֹדֶה כֵּאלֹקֵינוּ..."!

שבת שלום וחנוכה שמח,

יעקב דוב מארמארשטיין

— א מתיקות אין תפילה —

א לופטפעלד טומעל האט זיך יענער טאג אפגעטון אין די אייראפּישע עירפּארט. טויזנטער רייזענדער האבן זיך ארומגעדריידט אין די קארידארן פון די לופטפעלד און זיך געגרייט ארויסצוגיין אויף מערערע רייזעס.

אויפ'ן העכסטן טעמפּא האט דער הויכהילכער געארבעט. יעדער פאר מינוט האט ז' אויסגערופן איבער א צווייטער פליגער וועלכער לאזט זיך ארויס צו איר וועג ביז געציילטע מינוטן.

אויפ'ן ארט האט אויסגעבראכן א געפילדער, מען האט עס אונטערגעזוכט און געטראפן אז עס איז גארנישט. די געציילטע מינוטן פון ווארטונג האט פארשלעפט די רייזע און צוגעברענגט אז די פליגער זאל שפעטיגן.

די 'שארל דע גורל' לופטפעלד אין פאריז

פון די גרויסע פענסטער האט מען געקענט ארויסקוקן און זען ווי פליגערס הייבן זיך, לאנדן, זייענדיג אונטערוועגנס צו זייער דעסטינאציע אדער נאכ'ן זיך אומקערן פון א ווייטער פלייט, וואו זיי זענען געפארן.

צווישן די רייזענדער ציילט זיך אויך דער בארימטער צדיק ומשפיע רבי' שמשון דוד פינקוס זצל. מיט צוויי שעה פריער האט זיין פליגער געלאנדט דאהי' פון די ווייטע אמעריקע און ער גרייט זיך אצינד צו כאפן א קאנקעשען פלייט אהיים קיין ארץ ישראל.

די צייט איז ענג, די פליגער וואס גייט אפרייזן קיין ארץ ישראל האלט ביים ענדיגן אירע הכנות, ז' גרייט זיך ארויסצולאזן אויפ'ן וועג, די לעצטע רייזענדער ווערן געבעטן צוקומען צום פליגער, ווייל מען וויל זיך שוין ארויסלאזן אויפ'ן וועג.

מיטאמאל, אן קיין פריערדיגע גרייטונג, זעט ער פאר זיינע אויגן, א זייטיגער געשטאלט וואס שטייט און שאקלט זיך אין א ווינקל און איז פארזינקען אין א טיפע תפילה.

דער געשטאלט מערקט נישט ווי די צייט גייט פארביי, ווי עס ווערט שפעטער צו די פליגער, ער געפינט זיך מאמענטאל אין א צווייטער וועלט, אין די העכערע ספירן און דאוונט פאר הקב"ה א תפילה.

ערשטוינט פון דער ערהאבענער מחזה דערנענטערט זיך רבי' שמשון צו דעם איד, ער וויל זען פון וועמען עס רעדט זיך, אפשר זאל ער אים דערוועקן און זאגן ווי מען האלט אויף די וועלט, אבער קומענדיג נענטער און זעענדיג פון וועמען עס רעדט זיך, ציט ער זיך צוריק.

עס איז נישט קיין צווייטער ווי דער בארימטער גאון וצדיק און משגיח רבי' דן סגל שליט"א.

די בילד האלט אים געשפאנט, ער ווערט צוגעצויגן צו איר, ער שטייט און וואונדערט זיך איבער דער גרויסע כח הריכוז, ווי אזוי' דער צדיק באמערקט נישט וואס עס טוט זיך ארום אים, ווי אזוי' ער הערט נישט די געשרייערי", די געפילדער, נאר איז פארטיפט אין דעם דאווענען, ווי ער וואלט געשטאנען אין א וויסטער וואלד.

"אין דריי מינוט וועט זיך דער פליגער הייבן".

דער הויכהילכער רופט אויס הויך אבער ר' דן הערט נישט.

דער משפיע פאסט א באשלוס, אויך ער וועט דא בלייבן, אזוי' לאנג ווי דער משגיח איז דא.

"וואס עס וועט געשען מיט'ן משגיח וועט געשען מיט מיר".

די דריי מינוט זענען פארביי. רבי' שמשון איז איבערגעצייגט אז די פליגער האט שוין פארלאזט די עירפּארט. דער גייער איז איבריג, יעצט קען ער שוין רואיגערהייט בלייבן אויף זיין ארט, ווארטנדיג אז דער משגיח זאל ענדיגן זיין דאווענען.

גאנצע צען מינוט איז פארביי. דער משגיח טרעט אויס שמונה עשרה. ביסלעכווייז קומט ער אראפ צו די אונטערשטע וועלטן, ער געט א קוק אויף די זייגער, ער פארשטייט אז די גורל איז שוין א פאר'חתמ'טער און מיט א געלאסנקייט איז ער ממשיך צו זאגן "עלינו לשבח", ווי ער ציילט געלט.

נאר ווען ער ענדיגט עס, הייבט ער אויף זיינע אויגן, זעענדיג אז רבי' שמשון שטייט נעבן אים, כאפט ער אים און צוזאמען הייבן זיי אן צוגיין אין ריכטונג פון די פליגער.

אינאיינעם דערגרייכן זיי דער טויער און צו זייער וואונדער איז דער פליגער נאך דא, די גייט איז שוין ליידיג, אבער די טירן זענען נאך אפען, מען ערלויבט זיי ארויפצוגיין אויפ'ן פליגער, ווי מען וואלט ווען געווארט אויף זיי.

אין איילעניש גיין זיי ארויף אויפ'ן פליגער, זיי טרעפן די לעצטע פלעצער, זיי זעצן זיך אוועק אויף איר און אט הייבט דער פליגער אן איר וועג.

אונטערוועגנס ווערן זיי געוואויר אז מען האט שוין געדארפט ארויספארן פריער, אז אלעס איז שוין געווען גרייט, אבער דאן האט מען אנטדעקט א פארדעכטיגטער פעקל אויפ'ן פליגער.

אויפ'ן ארט האט אויסגעבראכן א געפילדער, מען האט עס אונטערגעזוכט און געטראפן אז עס איז גארנישט. די געציילטע מינוטן פון ווארטונג האט פארשלעפט די רייזע און צוגעברענגט אז די פליגער זאל שפעטיגן.

ביי רבי' שמשון איז קלאר אז פון הימל האט מען צוגעפירט אז די פליגער זאל אויסווארטן אויף רבי' דן אבער דא וואגט ער זיך א פרעג צו טון רבי' דן דער באדייט איבער פון זיין פירונג.

"צי' איז דאס אויסגעהאלטן? צי' דארף מען אזוי' טון און שטיין אין עירפּארט און דאווענען אזוי' לאנג אויפ'ן חשבון אז מען וועט מעגליך שפעטיגן די פליגער".

דער משגיח האט אויסגעהערט די שאלה, ווען ער האט געענדיגט, האט ער אים געגעבן צו פארשטיין די תשובה.

"עס איז נישט קיין שאלה צי' יא צי' נישט, עס קען זיין אז מען דארף זיך נישט אזוי' פירן, איך האב פשוט געשפירט אזא מתיקות אין די תפילה, אז איך האב נישט געשפירט ווי די צייט גייט פארביי".

ווען א איד שטייט און דאווענט און ווייסט אז ער שטייט פאר'ן באשעפער און אז ווי א טאטע שטייט ער פאר'ן פאטער אין הימל איז ער זוכה צו שפירן א קרבת אלוקים און ער קען זיך נישט אפרייסן פון דעם.

'תפילה דיליה' עמ' קמט

רבי אמנון שקלאר שליט"א

פון דער 'קהל חסידים' שול
אין די שטאט בית שמש

א לענגערע צייט זענען מיר געזעסן במחיצתו פון רבי אמנון שקלאר. דער עצם זיצן און רעדן מיט אים איז געווען א זעלטענע געשמאקע איבערלעבעניש. ווען מען רעדט מיט אים וועגן די נושא פון 'אמן' דערקענט זיך אויף אים א געוואלדיגע ליכטיגקייט, אז דאס איז זיין חיות, אז ער שעפט ארויס פון איר הויפענעס פון חיזוק.

בשם די דורשי רשומות זאגט מען נאך אז 'אמן' איז די זעלבע גימטריא פון די ווארט 'יהלום' דער לשון הקודש ווארט פאר א דימאנט.

זיצנדיג מיט רבי אמנון און רעדנדיג מיט אים בנוגע די 'אמן' זעט מען אז ביי אים איז יעדער 'אמן' ווי א דימאנט שטיין, ווייל ער שעצט עס ווי א דימאנט און ער איז מקיים וואס דער פסוק זאגט, אז ער זוכט עס ווי א דימאנט.

נאך איידער דער שמועס איז אריין אין שוואונג האט רבי אמנון זיך אויסגעדריידט צו מיר און מיט א גראדע בליק אין מיינע אויגן האט ער זיך אנגערופן צו מיר, אז ער זעט אין דער שמועס אליין אן אויסטערלישער זכות און זינט אונזערע מטרה איז דאך כל כולו מעורר צו זיין דעם ציבור, וויל ער עס טון מיט'ן גאנצן הארץ.

דערביי האט ער צוגעלייגט אז אויף אזא שמועס איז פאסיג דער פסוק אין (מלאכי ג טז): 'אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ה''; ווייל עס איז ביי אים אן קיין צווייפל אז אדאנק דער שמועס וועלן זיך מערן די 'יִרְאֵי ה'' וועלכע וועלן מקפיד זיין אויף דער 'אמן' כהלכה.

•

מיר הייבן אן דעם שמועס און איידער מיר קומען אן צו דער עצם שמועס איבער דער 'אמן' פרעגן מיר רבי אמנון צי מיר מעג'ן פרעגן א זייטיגע שאלה - דער נאמען 'אמנון' איז נישט אזא פאפולערער נאמען - מיר ווילן פון וואו עס קומט צו אים?

"דער אמת איז אז כ'ווייס אליין נישט פון וואו עס קומט צו מיר. מיין שאצונג איז אז דער נאמען איז געבינדן צו דער בארימטער גאון רבי אמנון פון מאגענצא דער בעל מחבר פון דער ברימטער פיוט 'ונתנה תוקף' וועלכע מיר זאגן אין די הייליגע טעג. די שילדערונג פון זיין גרויסער מסירות נפש האט געדינט און דינט נאך אלץ ווי אן איינפלוס פאר טויזנטער אידן און דאס איז לכאורה געווען דער סיבה צו די נאמען.

מיר דארפן וויסן אז אויך ווען מיר זענען זוכה צו ענטפערן 'אמן' זענען מיר מקיים מיט דעם די מצוה פון 'וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' (ויקרא כב לב) ווייל ווען א איד ענטפערט אמן איז עס ווי ער רופט אויס ברבים אז דער בורא כל העולמים איז דער 'אֵ-ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן'.

אזוי אויך רופט דער 'אמן' אויס די גרייטקייט פון א איד אויף מסירות נפש ווייל דער ווארט 'אמן' איז די ראשי תיבות פון די ווערטער 'אני מוסר נפשי'. עס קען זיין אז וועגן דעם האט ער אזא ווארעמקייט צו דער אמן ווייל זיין נאמען איז אויך מרמז אויף מסירות נפש.

•

פון אייערע ווערטער פארשטייט מען שוין אליין פון וואו עס קומט צו אייך אזא איבערגעגעבנקייט צו אמן אבער דאך וואלטן מיר געוואלט הערן וואס האט אייך געברענגט אנצונעמען די פאסטן פון זיין אן 'אמן גבאי'?

"דאס איז עפעס וואס איך האב זיך געלערנט פון מיין גרויס'ן רבי'ן". ענטפערט ר' אמנון ווען עס דערקענט זיך א בענקעניש אין זיינע אויגן.

"עס איז געווען מיט יארן צוריק. אין יענער צייט איז געבוירן געווארן ביי מיר מיין עלט'סטער טאכטער. היינט איז זי מאמע פון צוויי קינדער. דאס קינד האבן מיר געהאט אין די 'מעייני הישועה' שפיטאל. גלייך נאכ'ן געבורט האט דער דאקטאר מיר געזאגט אז עס איז דא א פראבלעם מיט'ן קינד. זייענדיג צושוידערט פון דעם האב איך באשלאסן אז איך גיי אריבער צו מיין רבין רבי חיים קנייבסקי זצ"ל פאר א ברכה. עס איז געווען אינמיטן די נאכט ווען איך בין אנגעקומען אהין. אנקומענדיג אהין האב איך וויסנדיג אז עס איז אינמיטן די נאכט אנגעקלאפט אויפ'ן טיר און געבעטן אז מען זאל מיר אריינלאזן אין שטוב אריין. די רעבעצין האט געעפענט די טיר און מיר אריינגענומען אין שטוב. כידוע האט דער גרויסער גאון געהאט א מנהג אז אלע ברכות האט ער געזאגט ווען איינער ענטפערט אמן און זינט קיין איינער איז נישט געווען דארט אין יענע שעה האט די רעביצין געהאט א קביעות אז זי פלעגט נאכזאגן 'אמן' אויף זיינע ברכות. איך האב זיך איינגעהערט ווי די רעביצין זאגט ברכות און הגר"ח ענטפערט אמן און שפעטער טוישט זיך עס ווען הגר"ח זאגט די ברכות און די רעביצין ענטפערט אמן. דער צוזען אזא זאך מיט די אייגענע אויגן האט מיר גערירט, אין יענער מינוט האב איך באשלאסן אז איך גיי זיך אויך אזוי פירן און מקפיד זיין אויך דער 'אמן'.

•

דערציילט אונז ווי אזוי גייט עס צו ביי אייך אין שול - ווי אזוי זאגט דער עולם נאך דער אמן?

"היינט איז א מצב אז מען דארף זיך מער נישט ווענדן צו קיין איינעם און בעטן ער זאל קומען ענטפערן אמן. דער עולם אין שול ווייסט אז איך בין דער אדרעס פון אמן און דער עולם קומט צו מיר זאגן די ברכות".

"אויך דער נושא פון 'אמן' חברותא'ס ביי אונז אין שול איז זייער שטארק. עס גייט אויף אזוי ווייט אז דער חזן וועט זיך צומאל אויפהאלטן צוזעענדיג אז עס איז דא אזעלכע וואס האבן נאך נישט געענדיגט צוזאגן דער 'אמן'.

•

ווי אזוי ביסטו מסביר אז עס איז דא אזעלכע וואס זענען ליידער מזלזל אין אמן?

"ערשט וויל איך דיר זאגן אז איך בין נישט איינשטימונג מיט דער אויסדרוק 'מזלזל' זיין. איך האלט נישט אז כלל ישראל איז מזלזל אין די נושא פון 'אמן' - איך קוק עס מער אן ווי דער איד באגרייפט נישט די חשיבות פון 'אמן'. דער איד איז איבערגעצייגט אז אויב ער וויל פועל'ן א ישועה מוז ער טון עפעס דראסטיש, ער מוז גיין פערציג טעג צום כותל, ער מוז אויסזאגן תהלים, ער באגרייפט נישט אז ער האט אונטער די הענט אזא חשובער כלי ווי זאגן 'אמן' און מקפיד זיין אויף איר . איך האלט עס אין איין זאגן פאר די אידן, איך בין זיי מעורר אז זיי האבן אין די האנט אזא גוטער זאך און עס איז אשאד אז זיי זאלן עס ארויסלאזן פון די הענט".

רבי אמנון לייגט צו: "עס איז ידוע אז מען דארף אינזינען האבן ווען מען זאגט אן 'אמן' אז עס זאל שטימען מיט די ברכה. אויך ווען די ברכה איז א ברכה פון שבח והודאה דארף מען מכוון זיין אז עס איז 'אמת' און מען וויל לויבן הקב"ה.די זעלבע איז אויך ווען דער אמן איז נאך א בקשה, זאל מען אינזינען האבן א 'יהי רצון' אז די בקשה זאל מקויים ווערן.

איך האב געזען אז דער חיי אדם זאגט [ו.א] אז דער וואס זאגט אמן זאל אויך אינזינען האבן זיך אנצושליסן אין די בקשה אז עס זאל נתברך ווערן שם ה'. איך מיין אז ווען א איד האט אינזינען די געדאנק ווען ער מאכט א ברכה איז עס א גרויסער קידוש ה' און עס ברענגט א ישועה גדולה פאר די וועלט.

דער ׳ליקוטי חבר בן חיים׳
כ״ז בכסלו תרנ״ה

די שול געביידע אין די שטאט שוראן [שוראני] אין סלאוואקיי

דער צדיק רבי חזקיה פייבל פלויט איז געבוירן געווארן צו זיין פאטער רבי חיים אין יאר תקע״ח אין די שטאט קאלין, א שטאט אין טשעכיי. פון די סאמע יונגע יארן איז ער געזעסן על התורה און געלערנט מיט א מורא׳דיגע התמדה. אין יאר תקצ״ד, ווען ער איז אלט געווארן זעכצן יאר איז ער געפארן לערנען תורה אין די שטאט פרעשבורג, ביי זיין רבי דער הייליגער חתם סופר זי״ע.

ער האט דארט געלערנט ביז צו די פטירה פון זיין רבי׳ן כ״ה תשרי אין יאר ת״ר.

אן אויסטערלישער דביקות האט ער געהאט אין זיין רבי׳ן און זיינע תורת און הליכות האט ער פארצייכענט אין זיינע ספרים ׳ליקוטי חבר בן חיים׳. אין דער נאמען פון זיין ספר האט ער מנציח געווען זיינע עלטערן, זיין טאטע האט געהייסן ׳חיים׳ און דאס איז מרומז אין דער ׳בן חיים׳ און חבר איז ראשי תיבות חזקיה בן רבקה.

אויסער די תורת פון זיין רבי איז אין דער ספר אויך דא זיינע חידושים על התורה און אויך אויף די גמרא און אויך אויף שלחן ערוך און די תשובונות בהלכה וואס ער האט געשריבן צו אלע שואלים.

נאך זיין חתונה אין יאר תר״ט איז ער נתקבל געווארן צו דינען אלץ רב אין די שטאט שוראן אין סלאוואקיי. מיט די רבנות פאסטן האט ער אנגעהאלטן נאנט צו פופציג יאר ביז זיין הסתלקות. ער האט דארט אנגעפירט מיט א גרויסע ישיבה און אסאך תלמידים האבן זיך געוויקט ביי אים און קונה געווען תורה ביי אים.

אין טאג כ״ז כסלו אין יאר תרנ״ה איז ער נסתלק געווארן - מען האט אים געלייגט אין די שטאט שוראן. ליידער האט ער נישט זוכה געווען צו קיין זרע של קיימא אבער עס איז מקויים געווארן אז די תורה איז געבליבן א שם ושארית פון אים ווי דער פסוק זאגט אין ישעיהו (נו ה): ״וְנָתַתִּי לָךְ בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת, שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת״.

אמן - א זאפארט׳דיגע קבלת האמונה

די באקאנטע גמרא אז גדול העונה אמן יותר מן המבורך האט ער געגעבן צו פארשטיין אז ווען א מענטש מאכט א ברכה איז ער מגלה דעת מיט דעם אז ער איז א מאמין בהקב״ה אבער דער וואס ענטפערט דער אמן שרייט אויס אז ער גלייבט, און וואס ער זאל זיך דארפן מתבונן זיין.

אזא אמן האט א גרויסע חשיבות אין הימל.

(׳ליקוטי חבר בן חיים׳ חלק ה החלק השני עמ׳ ס).

אמן אויף א ברכה פון א גוי

פון דער פסוק (דברים ז יד): ״בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים״ דרשנ׳ען חז״ל (ירושלמי ברכות ח ח): ״אם בירכך גוי - ענה אחריו אמן״ - אז אויב א גוי האט דיר געבענטשט ענטפער אויף איר אמן.

דאס לערנט מען ארויס פון די ווערטער ״מִכָּל הָעַמִּים״. עס ווערט ווי עס וואלט ווען געשטאנען ״מֵאֵת כָּל הָעַמִּים״.

חז״ל האבן פון דעם ארויסגעלערנט אז א ווען א גוי מאכט ווינטש פאר א איד א ברכה זאל דער איד ענטפערן אמן.

עס איז נישט נאך אלץ שווער ווי אזוי לערנט מען ארויס פון דעם? דער ליקוטי חבר בן חיים געט צו פארשטיין אז דער לימוד איז פון דעם אז מען זעט אז הקב״ה איז מסכים צו די ברכה פון א גוי ווייל דער פסוק זאגט נישט ״כָּל הָעַמִּים יְבָרְכוּךְ״ נאר ״בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים״ און א ברכה וואס הקב״ה איז מסכים דערצו איז זיכער אז מען דארף ענטפערן אויף איר אמן. (׳ליקוטי חבר בן חיים׳ ח״א עמ׳ יח).

בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה

״עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת וְעַל הַמִּלְחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה״.

דער מקפיד זיין אויף ׳אמן׳ איז די בעסטע הכנה פאר די מצוה פון הדלקת נר חנוכה. מיר צינדן אן זכר צו די נס וואס איז געווען אין בית המקדש און די הקדמה פאר יעדער נס איז דער ׳אמן׳. דאס איז אויך מרומז אין דער סדר האלף בית, די אותיות נאך אמן איז ׳בנס׳ ווייל ניסים קען מען ממשיך זיין ניסים און ווי עס איז דער לשון פון דער עבודת ישרל איז ״ואחר אמן נמשך הנס״ (׳נר ישראל׳ [למגיד מקוז׳ניץ], כוונת חנוכה).

טייערע אידן!

די חנוכה טעג זענען כידוע מסוגל פאר אלע ניסים וישועות. לאמיר מקבל זיין אויף זיין זיך צו פעדערן און קומען אין שול פאר׳ן דאווענען און פועל׳ן ישועות און זוכה זיין צו זען ניסים בימים ההם בזמן הזה.

זיך אנצושליסן אין די מזכי הרבים וועלכע קומען יעדן טאג אין שול אריין - פולט אויס אן אפליקאציע אויף דער ׳נדרים פלוס׳ פראגראם און מיר וועלן זיך פארבינדן מיט אייך און אייך נאכשיקן מאטריאל.

צווישן די וואס וועלן זיך אנשליסן וועט פארקומען א גורל אויף א וואוטשער פון 2000 שקל אין די ״יש חסד׳ נעץ געשעפטן.

בִּרְכוֹת הַשַּׁחַר כַּהֲלָכָה
בְּקוֹל בְּכַוָּנָה בְּחַבְרוּתָא